

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/1499 van 30 augustus 2016
in de zaak 1011/0779/SA/2/0735

In zake:

de heer [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Cies GEYSEN
kantoor houdende te 2800 Mechelen, Antwerpsesteenweg 18
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Paul AERTS
kantoor houdende te 9000 Gent, Coupure 5
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomende
partijen :*

1. de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Barteld SCHUTYSER
kantoor houdende te 1050 Brussel, Louizalaan 106

en

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Els EMPEREUR
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59
waar woonplaats wordt gekozen

2. de **stad GEEL**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester
en schepenen

3. het **college van burgemeester en schepenen** van de **stad GEEL**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Els EMPEREUR
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59
waar woonplaats wordt gekozen

4. de **gemeente KASTERLEE**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

5. het **college van burgemeester en schepenen** van de **gemeente KASTERLEE**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Els EMPEREUR
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59
waar woonplaats wordt gekozen

6. de **gemeente WESTERLO**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

7. het **college van burgemeester en schepenen** van de **gemeente WESTERLO**

vertegenwoordigd door:
de heer Roger VRINDTS

8. het **college van burgemeester en schepenen** van de **gemeente OLEN**

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 22 april 2011 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO van 25 februari 2011, waarbij aan het Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen, de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor de aanleg van de Kempense Noord-Zuidverbinding.

De bestreden beslissing heeft betrekking op verschillende percelen onder meer gelegen in de ■■■ met kadastrale omschrijving ■■■

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De Raad verwerpt met een arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

2.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomen partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 14 februari 2012, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Hilde LIEVENS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Julie LAUWERS die *loco* advocaat Cies GYSEN verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Paul AERTS die verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Ive VAN GIEL die *loco* advocaat Els EMPEREUR verschijnt voor de eerste, tweede, derde, vierde en vijfde tussenkomende partijen en de heer Roger VRINDTS, schepen, die verschijnt voor de zesde en de zevende tussenkomende partijen, zijn gehoord.

De achtste tussenkomende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

1.

De nv ████████ verzoekt met een aangetekende brief van 10 juni 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 geoordeeld dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Er zijn geen redenen om anders te oordelen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

2.

Het college van burgemeester en schepenen van de stad GEEL en de stad GEEL, vertegenwoordigd door haar college van burgemeester en schepenen, verzoeken met een aangetekende brief van 27 mei 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 geoordeeld dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Er zijn geen redenen om anders te oordelen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

3.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente KASTERLEE en de gemeente KASTERLEE, vertegenwoordigd door haar college van burgemeester en schepenen, verzoeken met een aangetekende brief van 27 mei 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 geoordeeld dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Er zijn geen redenen om anders te oordelen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

4.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente WESTERLO en de gemeente WESTERLO, vertegenwoordigd door haar college van burgemeester en schepenen, verzoeken met een aangetekende brief van 27 mei 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 geoordeeld dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Er zijn geen redenen om anders te oordelen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

5.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente OLEN verzoekt met een aangetekende brief van 27 mei 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 geoordeeld dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

Er zijn geen redenen om anders te oordelen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

1.

Op 20 juli 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de heer ....., afdelingshoofd van het Agentschap Wegen en Verkeer afdeling Antwerpen, bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“de realisatie van de Kempense Noord-Zuidverbinding”*.

De Kempense Noord-Zuidverbinding vormt één van de prioritaire ‘missing-links’ in het Vlaamse wegennet.

De aanvraag omvat 3 onderscheiden deelprojecten:

- Het deelproject Geel-West
- Het deelproject Geel-Kasterlee
- Het deelproject Minder Hinder Kruispunten

Elk van deze deelprojecten voorziet in verschillende werkzaamheden zodat er een goede verbinding kan gerealiseerd worden tussen de E313 en de E34. Deze verbinding is van groot belang voor de economische ontsluiting van de Kempen. De bestaande wegverbinding N19 kan momenteel geen vlotte en veilige verbinding verzekeren. De leefbaarheid en de veiligheid van de dorpskernen van Geel – Ten Aard en Kasterlee aan deze verbinding staan onder grote druk door het toenemende verkeer. De geplande werken zullen plaatsvinden op het grondgebied van de gemeente Westerlo, de stad Geel, de gemeente Kasterlee, de gemeente Laakdal en de gemeente Olen.

2.

De verzoekende partij is eigenaar van een perceel bestaande uit een hoeve en omliggende weilanden, gelegen op de hoek van de Gooreind en de N19, in de nabijheid van het Albertkanaal. In 2003 bekwam zij een stedenbouwkundige vergunning voor de verbouwing van de hoeve met een uitbreiding van het woongedeelte en in 2006 bekwam de verzoekende partij een

stedenbouwkundige vergunning voor de oprichting van een paardenstal gelegen in de onmiddellijke nabijheid van de N19.

Het perceel van de verzoekende partij situeert zich binnen het **deelproject Geel-Kasterlee**, dat in de bestreden beslissing als volgt wordt omschreven:

“ ...

Tussen Geel en Kasterlee wordt, parallel aan de bestaande N19, een nieuwe weg, de N19g, voorzien teneinde het doorgaand verkeer uit de kernen van Kasterlee en Geel-Ten Aard te weren. Er wordt 2x1 rijweg aangelegd die erop voorzien is om later uitgebreid te worden naar een 2x2 rijweg. Voor de gedeeltelijke afschaffingen en wijzigingen van kruisende buurt- en voetwegen werd een aanvraag ingediend bij de Deputatie van de provincie Antwerpen. Tijdens het openbaar onderzoek voor deze aanvragen werden geen bezwaarschriften ingediend.

... ”

Het deelproject Geel-Kasterlee is volgens het gewestplan Turnhout, vastgesteld bij koninklijk besluit van 30 september 1977, en volgens het gewestplan Herentals-Mol, vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 en toegevoegd aan het gewestplan Turnhout bij besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1992, gelegen in een reservatiezone voor de aanleg van een ‘hoofdverkeersweg’, zijnde de omleidingsweg van de N19. Dit reservatiegebied is een overdrukgebied over woongebied, woongebied met landelijk karakter, natuurgebied, agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Bij besluit van 10 juli 2008 heeft de Vlaamse Regering gekozen voor het basistracé, zijnde het gewestplantracé. Deze keuze werd gemaakt op basis van mobiliteitsstudies en een project-MER.

... ”

Een aansluiting op deze nieuwe omleidingsweg N19g en de nieuwe omleidingsweg N19g zelf worden aangelegd in de nabijheid van de woning van de verzoekende partij en raken de inplantingsplaats van de paardenstal en de errond gelegen weilanden. Ook wordt parallel een fietspad aangelegd.

Ter hoogte van de eigendom van de verzoekende partij zouden de voorziene werken inhouden dat een deel van de tuin met weilanden moet onteigend worden en de nieuwe N19g en de ontsluitingsweg door of rakelings langsheen de paardenstal zou komen te liggen. De ontsluitingsweg zou op enkele meters van de woning komen te liggen. Op 29 juni 2010 werd het ministerieel besluit genomen waarbij machtiging werd gegeven tot onteigening overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden.

De eerste tussenkomende partij deelt het vonnis mee van het Vredegerecht van het kanton Geel van 7 februari 2011 waaruit blijkt dat de verzoekende partij voor 3a 16 ca onteigend werd in het perceel horende bij de woning en voor 36a 50ca in het perceel horende bij de paardenstal en het weiland. Het is de Raad niet bekend welke gerechtelijke acties op dit vonnis nog zijn gevolgd.

Het **deelproject Geel-Kasterlee** is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 september 1977 vastgestelde gewestplan ‘Turnhout’ en volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan ‘Herentals-Mol’, gelegen in woongebied, woongebied met landelijk karakter, natuurgebied, agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied met als overdruk een

reservatiezone voor de aanleg van een 'hoofdverkeersweg', zijnde de omleidingsweg van de N19.

Het deelproject **Geel-Kasterlee** is niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het deelproject **Geel-Kasterlee** is tevens gesitueerd in de nabijheid van het Vogelrichtlijngebied 'De Zegge' en in de nabijheid van het Habitatrichtlijngebied 'Valleigebied van de Kleine Nete met aangrenzende brongebieden, moerassen en heide'.

3.

3.1

In het deelproject Geel-West worden volgens de bestreden beslissing volgende werken voorzien:

“ ...

Zowel het aansluitingscomplex met de E313 als de bestaande N19 tussen de afrit E313 Geel-West en het woongebied Geel-Punt over een afstand van 2 km worden heringericht. Op dit stuk wegenis stellen zich verkeerscongestieproblemen. Daarom wordt het complex met de E313 volledig heraangelegd door het bundelen van de op- en afritten en de aanliggende kruispunten in 2 grote rotondes, één ten noorden en één ten zuiden van de E313. Het doorgaande verkeer wordt via een fly-over over de noordelijke rotonde geleid. Tevens wordt een nieuwe brug voorzien over het Albertkanaal. Deze brug sluit aan op de 'fly-over' en de noordelijke rotonde.

...”

Het deelproject **Geel-West** is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan 'Herentals-Mol', gelegen in buffergebied, woongebied, gebied voor ambachtelijke bedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen en dienstverleningsgebied.

Het deelproject **Geel-West** is eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 10 maart 1995 goedgekeurde bijzonder plan van aanleg nr. 2, 'Moleneinde-Kapel-Houdt', meer bijzonder in een zone voor openbaar domein. Het deelproject Geel-West is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het deelproject **Geel-West** was eveneens gelegen binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, “Op- en afrittencomplex A13/E313 – N19 te Geel - West”, dat definitief werd vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 24 april 2009. De Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, heeft dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan evenwel vernietigd bij arrest van 4 april 2011.

De Vlaamse Regering heeft op 24 juni 2011 het nieuw gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Op- en afrittencomplex A13/E313 N19 te Geel-West” definitief vastgesteld. Tegen dit nieuwe GRUP werd op 16 september 2011 een vernietigingsberoep ingesteld door de verzoekende partijen in het samenhangende dossier met rolnummer 1011/0775/SA/2/0732. De Raad van State heeft dit beroep verworpen met een arrest van 3 december 2013 met nummer 225.678.

3.2

In het **deelproject Minder Hinder Kruispunten** worden op 11 plaatsen de bestaande kruispunten aangepast teneinde de hinder ingevolge het realiseren van de Kempense Noord-Zuidverbinding tot een minimum te beperken.

Het **deelproject Minder Hinder Kruispunten** is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan 'Herentals-Mol', gelegen in woongebied, woongebied met landelijk karakter, agrarisch gebied, landschappelijk waardevol agrarisch gebied, parkgebied, bufferzone, bosgebied, industriegebied, gebied voor ambachtelijke bedrijven en kleine en middelgrote ondernemingen en gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut.

Het kruispunt 8 en een deel van kruispunt 9 zijn eveneens gelegen binnen de grenzen van het op 10 maart 1995 goedgekeurde bijzonder plan van aanleg nr. 2, 'Moleneinde-Kapel-Houdt', meer bijzonder in een zone voor openbaar domein. Het andere deel van kruispunt 9 is gelegen binnen de grenzen van het op 1 maart 1995 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg nr. 1, 'Dorpskom', eveneens in een zone voor openbaar domein.

Het **deelproject Minder Hinder Kruispunten** is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kasterlee brengt op 25 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

4.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Olen brengt op 28 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Westerlo brengt op 22 november 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Laakdal brengt op 30 december 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 23 augustus 2010 een gunstig advies uit.

De Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Operationeel Waterbeheer brengt op 25 augustus 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling brengt op 6 september 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Leefmilieu, dienst Waterbeleid van de provincie Antwerpen brengt op 15 september 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed Antwerpen brengt op 17 september 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 1 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het departement Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit, dienst Mobiliteit van de provincie Antwerpen brengt op 10 januari 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Er werden twee milieueffectenrapporten opgesteld, één voor het deelproject Geel-West en één voor het deelproject Geel-Kasterlee. In beide milieueffectenrapporten werden milderende maatregelen voorgesteld. Voor het deelproject Minder Hinder Kruispunten was er geen milieueffectenrapportage vereist.

5.

Op 25 februari 2011 beslist de verwerende partij, na vermelding van alle adviezen en na bespreking van alle ingediende bezwaren, de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden en doet hierbij de volgende overwegingen gelden in verband met het deelproject Geel-Kasterlee:

“ ...

Beschrijving van de aanvraag

De Kempense Noord-Zuid verbinding vormt één van de missing links in het Vlaamse wegennet.

De bestaande wegverbinding, de N19, kan momenteel geen vlotte en veilige verbinding verzekeren. De leefbaarheid en de veiligheid van de kernen van Geel-Ten Aard en Kasterlee staan onder druk van het toenemend verkeer, voornamelijk zwaar vrachtverkeer.

...

Deelproject Geel-Kasterlee

Tussen Geel en Kasterlee wordt, parallel aan de bestaande N19, een nieuwe weg, de N19g, voorzien teneinde het doorgaand verkeer uit de kernen van Kasterlee en Geel-Ten Aard te weren. Er wordt een 2x1 rijweg aangelegd die erop voorzien is om later uitgebreid te worden naar een 2x2 rijweg.

Voor de gedeeltelijke afschaffingen en wijzigingen van kruisende buurt- en voetwegen werd een aanvraag ingediend bij de Deputatie van de provincie Antwerpen. Tijdens het openbaar onderzoek voor deze aanvragen werden geen bezwaarschriften ingediend.

Concreet worden de volgende werken voorzien:

- *Het afbreken van constructies die noodzakelijk zijn om het infrastructuurproject te kunnen realiseren;*
- *Het aanleggen of wijzigen van wegen, fietspaden, interventiewegen, parkeerplaatsen en andere verhardingen;*
- *Het bouwen van een brug over het kanaal Bocholt-Herentals (K04);*
- *Het bouwen van een viaduct over de Kleine Nete en zijn meander (K05);*
- *Het bouwen van een tunnel onder de Hoge Mouw;*
- *Het bouwen van een technisch lokaal ten behoeve van het technisch beheer van de tunnel onder de Hoge Mouw;*
- *Het bouwen van lokale onderdoorgangen;*
- *Het aanleggen van een afwateringssysteem van open grachten en collectoren;*
- *Het gedeeltelijk ontbossen van bestaande boscomplexen en bosnippers conform het bosdecreet van 13 juni 1990;*
- *Het vellen van hoogstammige bomen alleenstaand, in groeps- of lijnverband; - Het uitvoeren van reliëfwijzigingen;*
- *Het inrichten en gebruiken van werfzones voor tijdelijke stapeling van grond en/of werf-materiaal*
- *Het plaatsen van geluidsschermen;*

- Het aanleggen van buffer-, retentie-, en infiltratiebekkens;
- Het plaatselijk uitgraven over een diepte van 1,5 m tussen de Kleine Nete en zijn meander.

Deze werken passen in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van bekkenbeheerplannen van 30 januari 2009.

Niet in de aanvraag begrepen werken:

- Voor de ontbossing van de zone nodig voor de aanleg van de tunnel van de Hoge mouw werd een aparte vergunning aangevraagd. Intussen werd de stedenbouwkundige vergunning hiervoor afgeleverd op 26 januari 2011.

...

Situering

Deelproject Geel-Kasterlee

Het deelproject Geel-Kasterlee is volgens het gewestplan Turnhout, vastgesteld bij koninklijk besluit van 30 september 1977, en volgens het gewestplan Herentals-Mol, vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 en toegevoegd aan het gewestplan Turnhout bij besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 1992, gelegen in een reservatiezone voor de aanleg van een 'hoofdverkeersweg', zijnde de omleidingsweg van de N19. Dit reservatiegebied is een overdruk- gebied over woongebied, woongebied met landelijk karakter, natuurgebied, agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Bij besluit van 10 juli 2008 heeft de Vlaamse Regering gekozen voor het basistracé, zijnde het gewestplantracé. Deze keuze werd gemaakt op basis van mobiliteitsstudies en een project-MER. Een korte versie van dit besluit van de Vlaamse Regering wordt als bijlage 1 aan de vergunning gehecht. Het zijn voornamelijk de punten 3 en 4, waar ook de mededeling aan de leden van de Vlaamse Regering van 17 december 2010 (gevoegd als bijlage 2 bij de vergunning) op slaat, die van belang zijn. Deze punten gaan over de elementen die het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Milieumaatschappij relevant vinden. Het betreft onder meer milderende maatregelen met betrekking tot waterhuishouding, beperken van de rustverstoring, ontsnipperende maatregelen, plaatsherstel Hoge Mouw, geluidsreducerende maatregelen en landschapsvisuele inpassing die zullen worden uitgevoerd ter compensatie van de impact van de aanleg van de Kempense Noord-Zuid verbinding, zoals onmiddellijke heraanplanting ter hoogte van de Hoge Mouw, het bouwen van de brug over de Kleine Nete op pijlers, ...

De werken zijn niet gesitueerd binnen de grenzen van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

De kwestieuze gronden zijn niet gelegen binnen de omschrijving van een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling.

De aanvraag is gesitueerd in de nabijheid van het Vogelrichtlijngebied 'De Zegge' en in de nabijheid van het Habitatrichtlijngebied 'Valleigebied van de Kleine Nete met aangrenzende brongebieden, moerassen en heide'.

De aanvraag is niet gelegen in VEN-gebied.

Beoordeling van de aanvraag

Deelproject Geel-Kasterlee

Op het gewestplan is reeds voorzien in een reservatiezone voor de aanleg van een hoofdverkeersweg, parallel aan de bestaande N19. De nieuw aan te leggen weg zelf bevindt zich volledig binnen deze reservatiestrook en is dus in overeenstemming met het gewestplan. Op bepaalde plaatsen wordt de nieuwe weginfrastructuur evenwel gekruist door bestaande wegen. Deze kruisingen worden heringericht door middel van een ongelijkgrondse kruising, een omlegging of aansluiting....

Aansluiting van Gooreind op het toekomstig kruispunt R14/N19g

Dit betreft een lokale aansluiting gesitueerd in agrarisch gebied. Deze weg is niet in overeenstemming met de gewestplanbestemming. Op grond van artikel 4.4.7, §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening mag evenwel in een vergunning voor kleine handelingen van algemeen belang, of voor lijninfrastructuur- en nutswerken die een gemeentelijk karakter hebben of kleine wijziging inhouden, steeds worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, voor zover de betrokken handelingen de algemene bestemming en het architectonische en landschappelijke karakter van het gebied niet kennelijk in het gedrang brengen. De werken betreffen een kleine wijziging, zoals bepaald bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1., 5°, artikel 4.4.7, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Het gaat om de aanpassing van een bestaande weg. De uit te voeren werken vallen niet onder bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage. De handelingen worden niet uitgevoerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied. Door het herinrichten van de weg wordt de verkeersveiligheid verhoogd. Het is slechts een kort tracé dat in agrarisch gebied ligt, nauw aansluitend bij de reservatiestroom. Het agrarisch gebied wordt niet aangetast. Het betreft de aansluiting op een woongebied met landelijk karakter.

[...]

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

Deelproject Geel-Kasterlee

Dit deel van het project doorsnijdt een ecologisch waardevol open ruimtegebied.

De weg loopt door het landschap zonder lineaire structuren te volgen. De aanleg van de weg heeft een negatieve impact op de visuele kenmerken van het landschap omdat er een aantal beeldbepalende landschapselementen o.m. bomenrijen en houtkanten moeten worden verwijderd. De open ruimte wordt dus door de nieuwe weginfrastructuur versnipperd. Er werd evenwel een landschapsstudie opgemaakt. In deze studie worden ter hoogte van de Hoge Mouw aanplantingen voorzien en ter hoogte van Gooreind een brug met paalconstructie. Er werd een inrichtingsvoorstel gemaakt op basis van de landschapsstudie. Dit vormt, bovenop huidige stedenbouwkundige vergunning, de basis voor de finale concrete uitvoering ter plekke. Op die manier wordt de negatieve impact deels gecompenseerd.

De nieuwe weg N19g wordt maximaal ingepast in het natuurgebied en agrarisch gebied dat door deze weg doorkruist wordt. De aanliggende en kruisende landschapselementen (bomenrijen, bosjes) worden immers visueel versterkt door ze te herstellen tot dicht tegen de rijweg. De weg wordt aldus geïntegreerd in het landelijk karakter van de omgeving. Op het traject tussen Geel en Kasterlee komen afwisselend open en gesloten landschappen voor. De afwisseling van verschillende landschappen binnen de bestaande toestand wordt behouden door het realiseren van eveneens wisselende landschappen. Er wordt dus ingespeeld op de bestaande landschappelijke context. Zo wordt de doorsnijding van het landschap geminimaliseerd.

Door de aanleg van de N19g zal de draagkracht van de bestaande N19 aanzienlijk verbeteren. Tevens zal de barrièrewerking van de N19 verminderen gezien een groot deel van het doorgaand verkeer gebruik zal maken van de nieuwe N19g. Door de aanleg

van de N19g wordt dus de verkeersveiligheid en de verkeersleefbaarheid verbeterd. Er zal een betere doorstroming zijn van auto- en vrachtwagenverkeer, openbaar vervoer en hulpdiensten. Het project komt dus de mobiliteit tussen Geel en Kasterlee ten goede.

Gezien het tracé het landschap 'De Hoge Mouw' doorsnijdt, wordt ter hoogte van 'De Hoge Mouw' een tunnel voorzien. De tunnel onder De Hoge Mouw, gelegen in natuurgebied, wordt aangelegd met een minimale visuele impact. De toegangen tot de tunnel worden zo gerealiseerd dat de overgang tussen de bebossing op de Hoge Mouw en het open landschap van Venheide behouden blijft. De tunnel wordt in open sleuf aangelegd. De nooduitgangen van de tunnel worden geïntegreerd in het landschap, op niveau van het maaiveld. Later zal er spontane begroeiing rond deze nooduitgangen ontstaan. De tunnelmond wordt uitgevoerd met grondkeringsmuren met een steile heffing, opgebouwd met natuurlijke materialen. De aantasting van het landschap is dus minimaal. De wegenis is inpasbaar binnen het bestaande natuurgebied.

Het tracé doorsnijdt ook het beschermde landschap 'Gooreind'. Inzake dit landschap heeft het Agentschap Ruimte en Erfgoed enkel een gunstig advies gegeven op voorwaarde dat de schade toegebracht aan dit landschap door de werken grondig wordt gecompenseerd door beplantingen aan te brengen op andere locaties. Zoals reeds hiervoor gesteld, dienden er hiervoor verscheidene gronden onteigend te worden en heeft het Agentschap Wegen en Verkeer twee onteigeningsplannen opgemaakt. Zo kan invulling gegeven worden aan de, van huidige stedenbouwkundige vergunning los staande, landschapsstudie die werd opgemaakt voor het gebied Gooreind en de inrichtingsvoorstellen die op basis van die studie werden opgesteld.

Met betrekking tot Gooreind heeft het Agentschap voor Natuur en Bos de landschapsherinrichting conform de landschapsstudie definitief onderschreven. De bruggen worden voorzien van pijlers, in een open structuur dus, zodat ze geïntegreerd worden in het open landschap en een maximale transparantie wordt gegarandeerd.

Door het doorknippen en omleiden van een aantal wegverbindingen ontstaat er een zekere barrière ten aanzien van vooral landbouwverkeer en recreatief fietsverkeer. Dit negatief effect wordt evenwel geneutraliseerd door wegverbindingen ongelijkvloers te herstellen. Zo worden er ter hoogte van de Roerdompstraat, Zaardenstraat en Oudetongelseweg ondertunnelingen voorzien.

De aanleg van de nieuwe weg N19g gaat samen met een downgrading van de bestaande N19. De barrièrewerking op deze bestaande weg vermindert daardoor aanzienlijk. De kernen van Kasterlee en Geel-Ten Aard worden zo ontlast van het doorgaand verkeer, waardoor de leefbaarheid van deze kernen aanzienlijk verhoogt. De gemeenten Geel en Kasterlee hebben zich geëngageerd om een studie op te maken met betrekking tot de downgrading van de huidige N19. Naast flankerende natuurprojecten zal er een RUP worden opgemaakt voor uitvoering van de milderende maatregelen buiten de projectzone, zoals gesteld in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 17 december 2010.

Door het realiseren van de N19g wordt het hoogteverschil tussen de weg en het landschap zoveel mogelijk beperkt.

Tijdens de uitvoering van de werken maakt het werfverkeer zoveel mogelijk gebruik van de nieuw aan te leggen weg. Tevens wordt het verkeer uit de werfzone geweerd door omleidingen, zodat er slechts beperkte hinder is.

Het ecotoop- en biotoopverlies wordt gecompenseerd door een groenstructuur langs de Noord-Zuid verbinding, o.m. bomenrijen en poelgrachten.

Er worden veel bomen gerooid. Dit wordt evenwel gecompenseerd, zoveel mogelijk binnen de projectzone zelf, maar ook deels erbuiten, nl. in Mol-Postel. Tevens dienen er volgens een beslissing van de Vlaamse Regering compensaties te gebeuren buiten de projectzone. Gezien de nieuwe weg leidt tot versnippering, barrièrewerking, ecotoop- en biotoopverlies, is het opmaken van een GRUP milderende maatregelen vereist.

De hellingen en bermen worden maximaal zacht glooiend uitgevoerd en ingezaaid als bloemrijke graslanden. Zo is er aansluiting bij het omliggende landschap.

Naast de taluds wordt ook de middenberm ingezaaid als grasland. Hierdoor wordt de nieuwe weg maximaal geïntegreerd in het landschap.

Tussen de weg en het landschap worden grachten voorzien. Op sommige plaatsen worden deze verbreed tot poelen, waardoor ze aansluiten bij het omliggende landschap.

...

Uit het voorgaande blijkt dat de aanvraag ook ruimtelijk aanvaardbaar is.

...

Watertoets

...

Uit de bespreking van de adviezen van de VMM, NV De Scheepvaart en de dienst Waterbeleid van de provincie Antwerpen blijkt dat het ontwerp kan uitgevoerd worden zonder schadelijke effecten op het watersysteem, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Ook uit het MER blijkt duidelijk dat de aanvraag de watertoets doorstaat.

Conclusie

Het aangevraagde is in overeenstemming met de geldende planologische voorschriften en/of toepasbare afwijkingsbepalingen. Er is vanuit stedenbouwkundig oogpunt principieel geen bezwaar tegen de aanleg van de Kempense Noord-Zuid verbinding. Het project is aanvaardbaar gelet op de bovenstaande beoordeling.

Omwille van de bovenstaande argumentatie kan de vergunning afgegeven worden.

BIJGEVOLG WORDT OP 25 FEBRUARI 2011 HET VOLGENDE BESLIST:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager voor de bovenvermelde werken, onder 17 welomschreven volgende voorwaarden.

...”

Dit is de bestreden beslissing.

Tegen dezelfde bestreden beslissing werden bij de Raad nog drie beroepen tot vernietiging ingeleid. Twee beroepen omvatten tevens een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en zijn bij de Raad gekend onder het rolnummer 1011/0774/SA/2/0731 en 1011/0775/SA/2/0732. De vorderingen tot schorsing werden eveneens op 4 oktober 2011 door de Raad verworpen bij gebrek aan een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Het derde beroep, dat enkel strekt tot vernietiging van de bestreden beslissing, gekend onder het rolnummer 1112/0018/A/0011, heeft de Raad bij arrest van 6 maart 2012 onontvankelijk verklaard wegens laattijdigheid.

Het eerste en het derde beroep hebben betrekking op het deelproject Geel-Kasterlee, terwijl het tweede beroep betrekking heeft op het deelproject Geel-West.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De Raad heeft met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 vastgesteld dat het beroep tijdig werd ingesteld. Er worden geen redenen aangevoerd om anders te oordelen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

1.

Met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 heeft de Raad vastgesteld dat de verzoekende partij als derde-belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO kan beschouwd worden.

2.

In het voormelde arrest van 4 oktober 2011 heeft de Raad zijn beoordeling inzake de deelbaarheid van de bestreden stedenbouwkundige vergunning uitgesteld. De exceptie die naar aanleiding van de behandeling van de schorsingsvordering werd opgeworpen door de verwerende partij en de eerste tussenkomende partij wordt nu ook onderschreven door de tweede, derde, vierde en vijfde tussenkomende partijen.

Standpunt van de partijen

De verwerende partij geeft aan dat het belang van de verzoekende partij beperkt is tot het deelproject Geel-Kasterlee. Zij stelt dat de Kempense Noord-Zuidverbinding weliswaar één van de missing-links in het Vlaamse wegennet vormt, maar door de opsplitsing in drie deelprojecten wordt het mogelijk gemaakt deze projecten van elkaar te splitsen zonder de rest van de vergunning nadelig te beïnvloeden. Zelfs in geval van vernietiging van het deelproject Geel-Kasterlee, kunnen de andere projecten zonder probleem uitgevoerd worden. Zij voegt er tevens aan toe dat zonder het deelproject Geel-Kasterlee de vergunningverlenende overheid voor de twee andere projecten tot eenzelfde beslissing zou zijn gekomen.

De eerste tot en met vijfde tussenkomende partijen onderschrijven dit standpunt.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat de exceptie van de verwerende partij en de voormelde tussenkomende partijen ongegrond is. Zij verdedigt het standpunt dat een stedenbouwkundige vergunning in principe één en ondeelbaar is en dat slechts bij wijze van uitzondering een vergunning kan worden opgedeeld.

Zij wijst erop dat de bestreden beslissing tot doel heeft de Kempense Noord-Zuidverbinding te realiseren, en dat de projecten niet los van elkaar kunnen gerealiseerd worden zonder de algemene economie van het project aan te tasten. Deze algemene economie van de bestreden beslissing is er immers op gericht volgens de verzoekende partij om de bestaande wegverbinding te verbeteren en een betere verkeersafwikkeling rondom de stad Geel te bekomen. Zij wijst erop dat slechts bij de realisatie van zowel het deelproject Geel-West, als van het deelproject Geel-Kasterlee de verkeersafwikkeling rondom Geel zal verbeteren.

Volgens de verzoekende partij zal de realisatie van één van de twee deelprojecten leiden tot een trechtereffect waarbij een zeer vlotte instroom van verkeer op de ring rond Geel wordt gerealiseerd, maar waarbij de uitstroom van dit verkeer vastloopt door een gebrek aan voldoende ontsluitingsmogelijkheden. De verzoekende partij betwist met andere woorden dat een gedeeltelijke vernietiging mogelijk zou zijn.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij duidt in haar verzoekschrift, in het onderdeel '2. Situering van de bestreden beslissing', zelf aan dat haar perceel behoort tot het deelproject Geel-Kasterlee en de verzoekende partij ontleent haar hinder en nadelen dan ook aan dit deelproject.

In het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 heeft de Raad trouwens vastgesteld dat de verzoekende partij op voldoende aannemelijke wijze haar mogelijke hinder en nadelen heeft uiteengezet.

2.

Een stedenbouwkundige vergunning is in principe ondeelbaar, tenzij – bij wijze van uitzondering – de rechtsgevolgen van deze stedenbouwkundige vergunning kunnen gesplitst worden. Van splitsbaarheid is pas sprake indien een vergunning in feite bestaat uit een aantal deelvergunningen, die ook los van elkaar als zelfstandige vergunningen kunnen bestaan en uitgevoerd worden, maar die omwille van coherentie van het geheel in één grote stedenbouwkundige vergunning worden opgenomen.

De eerste tussenkomende partij verwijst onder meer naar de aanvraagdocumenten zoals de DMB (Design, Build and Maintain)-overeenkomst inzake de algemene aannemingsvoorwaarden waarin (op p. 6) duidelijk wordt gesteld dat:

“ ...

(b)

Het project “Realisatie van de Kempense noord zuid verbinding” bestaat uit twee van elkaar onafhankelijke Deelprojecten, te weten:

- *Deelproject 1 : Aanpassing van het complex 23 “Geel West” op de E313*
- *Deelproject 2 : Aanleg van een vlotte verbinding tussen Kasterlee en Geel”*

2.4 Project in deelprojecten

Het Project bestaat uit twee van elkaar onafhankelijke Deelprojecten, die worden beschreven in bijlage 7 (Outputspecificaties). Voor de Deelprojecten kan de Aannemer, desgevallend onafhankelijk van elkaar, beschikbaarheidscertificaten en voltooiingscertificaten ontvangen.

...”

De Raad stelt vast dat zowel de verwerende partij in de bestreden beslissing, als de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning een duidelijke opdeling maken in drie afzonderlijke deelprojecten. De opdeling van de aanvraag in drie deelprojecten wordt verder nog verduidelijkt in de uitgebreide nota die bij het aanvraagdossier is gevoegd. Daarin wordt duidelijk gesteld dat het om afzonderlijke projectzones gaat en wordt elk deelproject afzonderlijk behandeld en uitvoerig omschreven.

De Raad stelt dan ook vast dat de uit te voeren werken zich afspelen in twee grote projectzones, enerzijds in het deelproject Geel-West en anderzijds in het deelproject Geel-Kasterlee. Deze twee projectzones liggen op enkele kilometers afstand van elkaar en concentreren zich beide op een andere verkeersader die rondom de stad Geel ligt.

Het deelproject Geel-Kasterlee focust op een betere verbinding tussen Geel en Kasterlee door middel van de aanleg van de nieuwe weg N19g parallel aan de bestaande N19, waarbij de dorpskernen van Kasterlee en Geel in de toekomst ontlast zullen worden. Dit deelproject situeert zich ten noorden van de stad Geel.

Het deelproject Geel-West wordt gerealiseerd ter hoogte van de E313, waarbij het afrittencomplex van de E313 en de aansluiting van de N19 tussen de afrit Geel-West en het woongebied Geel-Punt worden heraangelegd. Dit deelproject situeert zich ten zuidoosten van de stad Geel.

Het deelproject Minder Hinder Kruispunten betreft het aanpassen van elf bestaande kruispunten om zo de hinder die de realisatie van de werken aan deelproject Geel-West en aan deelproject Geel-Kasterlee met zich meebrengen, te beperken. Hierbij gaat het om de herinrichting van reeds bestaande kruispunten.

3.

Los van het feit dat omwille van coherentie de deelprojecten in één grote aanvraag werden aangevraagd en de vergunning werd afgeleverd als één vergunning voor het grote geheel, oordeelt de Raad bij wijze van uitzondering dat de deelprojecten los van elkaar staan en als zelfstandige vergunningen bestaan en uitgevoerd worden.

Het belang van de verzoekende partij bij de voorliggende vordering tot vernietiging is dan ook beperkt tot het deelproject Geel-Kasterlee.

Bij een eventuele vernietiging kan de vernietiging beperkt worden tot het deelproject Geel-Kasterlee.

De exceptie is gegrond.

C. Ontvankelijkheid wat betreft de aanduiding van de verwerende partij

Standpunt van de partijen

De zesde, zevende en achtste tussenkomende partijen volharden in hun gelijklopende nota's, met betrekking tot de vordering tot vernietiging. Zij stellen dat de verzoekende partijen verkeerdelijk het Vlaamse Gewest hebben aangeduid als verwerende partij, waardoor het verzoekschrift onontvankelijk zou zijn.

Beoordeling door de Raad

De Raad heeft met het arrest van 4 oktober 2011 met nummer S/2011/0126 vastgesteld dat deze exceptie niet gegrond is. De Raad duidt immers zelf de verwerende partij aan en in het verzoekschrift werd voldoende duidelijk gemaakt dat de bestreden vergunning werd verleend door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO.

Er worden geen redenen aangevoerd om anders te oordelen. De exceptie is niet gegrond.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel stelt de verzoekende partij dat het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Op- en afrittencomplex A13/E313 – N19 te Geel-West' (hierna: GRUP Geel-West), vastgesteld door de Vlaamse Regering op 24 april 2009 vernietigd is, waardoor de rechtens vereiste grondslag van de bestreden beslissing ontbreekt. De verzoekende partij roept ook de schending in van artikel 2.2.7, §9 VCRO, artikel 4.4.7, §1 VCRO en de motiveringsplicht. Daarnaast roept zij, in toepassing van artikel 159 van de Grondwet (hierna: Gw), de onwettigheid in van het voorlopig vastgesteld GRUP (ontwerp GRUP) wegens schending van artikel 38, §1, 3° van het Decreet van 18 mei 1999 houdende de Organisatie van de Ruimtelijke Ordening (hierna: DRO) en van de materiële motiveringsplicht.

De verzoekende partij neemt hierbij integraal het eerste middel over zoals uitgewerkt in het samenhangende dossier, gekend onder het rolnummer 1011/0775/SA/2/0732, en dat betrekking heeft op het deelproject Geel-West.

1.1

Zij voert hierbij in essentie aan dat na de vernietiging van het GRUP Geel-West op 4 april 2011 door de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, de rechtsgrond waarop de bestreden beslissing is gesteund, verdwenen is. De vernietiging van het GRUP Geel-West heeft dan ook de nietigheid van de gehele bestreden beslissing tot gevolg. De verzoekende partij betwist dat een gedeeltelijke vernietiging mogelijk zou zijn.

1.2

Volgens de verzoekende partij kan de nietigheid van het GRUP Geel-West ook niet hersteld worden, zoals in de bestreden beslissing wordt gesteld naar aanleiding van de weerlegging van de bezwaren, door toepassing te maken van artikel 4.4.7, §1 VCRO.

De verzoekende partij voert hierbij aan dat het ontwerp GRUP vervallen is overeenkomstig artikel 2.2.7, §9 VCRO omdat, gelet op de vernietiging van het GRUP Geel-West, het GRUP niet definitief is vastgesteld binnen de door artikel 2.2.7, §7 VCRO voorgeschreven termijn. Zij meent dat er immers moet geteld worden vanaf de datum van het oorspronkelijk gevoerd openbaar onderzoek.

Volgens de verzoekende partij heeft de vernietiging van het GRUP Geel-West ook tot gevolg dat de vaststellingsprocedure van het GRUP 'ab initio' zal moeten hernomen worden, en dat er geenszins kan geredigeerd worden door een nieuwe beslissing te nemen op basis van het voorlopig vastgesteld GRUP van 18 juli 2008.

De verzoekende partij wijst erop dat aangezien het ontwerp GRUP ook vervallen is, er geen toepassing kan worden gemaakt van artikel 4.4.7, §1 VCRO.

1.3

Daarnaast voeren de verzoekende partijen aan dat het ontwerp GRUP zelf ook aangetast is door nietigheid. Zij verwijzen hiervoor naar het arrest van de Raad van State van 4 april 2011 waarin zou worden gesteld dat de plannen van de bestaande toestand van het GRUP Geel-West geen correcte weergave van de feitelijke en juridische toestand bevatten overeenkomstig het toen geldende artikel 38 DRO. Volgens de verzoekende partijen voldoet ook het ontwerp GRUP niet aan de bepaling van artikel 38, §1, 3° DRO, waardoor de Raad het ontwerp GRUP ingevolge artikel 159 Gw buiten beschouwing moet laten.

2.

Ook de verwerende partij herneemt integraal haar verweer zoals zij dit voerde in het samenhangende dossier, gekend onder het rolnummer 1011/0775/SA/2/0732.

Zij stelt dat de Vlaamse regering, na kennisname van het arrest van 4 april 2011, waarbij het GRUP Geel-West werd vernietigd, de Vlaamse Regering de procedure hervat en hernomen heeft vanaf het punt waar de vastgestelde onregelmatigheden zich hebben voorgedaan. De verwerende partij stelt dat de Vlaamse regering op 6 mei 2011 de definitieve vaststelling van het GRUP Geel-West voor een tweede keer principieel heeft goedgekeurd. Zij stelt dat het ontwerp werd aangepast, rekening houdende met de overwegingen van het vernietigingsarrest van de Raad van State van 4 april 2011.

De verwerende partij stelt dat de verzoekende partij uit artikel 2.2.7, §9 VCRO ten onrechte afleidt dat de definitieve vaststellingstermijn van het GRUP verstreken is en het vernietigingsarrest tot gevolg zal hebben dat de vaststellingsprocedure *'ab initio'* zal dienen hernomen te worden.

Volgens de verwerende partij loopt de termijn, zoals voorzien in artikel 2.2.7, §7 VCRO, na een vernietigingsarrest opnieuw. Rekening houdende met de gronden tot vernietiging stelt de verwerende partij dat de vaststellingsprocedure kon hernomen worden na het openbaar onderzoek en na het advies van de VLACORO.

Wat de schending van artikel 4.4.7, §1 VCRO betreft, overweegt de verwerende partij dat een dergelijke schending elke grondslag mist. De verwerende partij stelt dat het ontwerp GRUP werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad op 6 augustus 2008, en dat dit ontwerp niet vervallen is. Zodoende is er dan ook steeds sprake geweest van een ontwerp GRUP, zodat toepassing kon worden gemaakt van artikel 4.4.7, §1 VCRO.

Wat de mogelijke toepassing van artikel 159 Gw met betrekking tot het ontwerp GRUP betreft, wijst de verwerende partij erop dat de inhoud van een ontwerp GRUP niet decretaal is bepaald en dat dit een voorbereidende handeling in de vaststellingsprocedure is, die geen rechtsgevolgen met zich meebrengt. Daarnaast benadrukt de verwerende partij dat in het, bij besluit van de Vlaamse regering van 6 mei 2011, opnieuw vastgestelde GRUP Geel-West de plannen in overeenstemming werden gebracht met artikel 38, §1, 3° DRO en met het advies van de VLACORO. Ook de toelichtingsnota werd aangepast en aangevuld.

Volgens de verwerende partij zou de stelling van de verzoekende partijen erop neerkomen dat een ontwerp GRUP na openbaar onderzoek en advies van de VLACORO niet meer zou kunnen gewijzigd worden, wat echter in strijd is met de decretale bepalingen. Het ontwerp GRUP heeft slechts een voorbereidend karakter en veroorzaakt op zich geen rechtsgevolgen.

3.

3.1

De eerste, tweede, derde, vierde en vijfde tussenkomende partijen hebben een gelijkkluidende nota ingediend. Zij betwisten in hoofdde, de ontvankelijkheid van dit middel omdat dit uitsluitend betrekking heeft op het deelproject Geel-West, terwijl het belang van de verzoekende partij beperkt is tot het deelproject Geel-Kasterlee.

Ondergeschikt stellen zij, net zoals in de bestreden beslissing wordt overwogen, dat zelfs in geval van vernietiging van het GRUP, ook artikel 4.4.7, §1 VCRO een voldoende rechtsgrond biedt om de stedenbouwkundige vergunning te verlenen. Zij overlopen alle voorwaarden van artikel 4.4.7, §1 VCRO en stellen dat 1) niet betwist wordt dat de aanvraag betrekking heeft op werken van algemeen belang; 2) de resultaten van het openbaar onderzoek met betrekking tot het ontwerp GRUP gekend waren door de gedelegeerd stedenbouwkundige ambtenaar; 3) het niet betwist wordt dat de handelingen van algemeen belang verenigbaar zijn met het ontwerp GRUP; 4) het nieuwe plan de bestaande stedenbouwkundige voorschriften opheft; en 5) dat er geen strijdigheid is van het ontwerpplan met hogere plannen of andere normen.

Wat de toepassing van artikel 159 Gw betreft, stellen de eerste, tweede, derde, vierde en vijfde tussenkomende partijen dat het ontwerp GRUP niet in strijd is met artikel 38, §1, 3° DRO. Volgens deze tussenkomende partijen heeft de Raad van State, in haar arrest van 4 april 2011, trouwens niet geoordeeld dat het GRUP Geel-West in strijd was met artikel 38, §1, 3° DRO; doch heeft de Raad van State het vaststellingsbesluit van het GRUP Geel-West vernietigd omdat bepaalde bezwaren van de eerste verzoekende partij niet afdoende werden weerlegd. De onwettigheid deed zich trouwens alleen voor op het niveau van het definitieve vastgestelde GRUP Geel-West, niet op niveau van het ontwerp GRUP.

Wat de schending van artikel 2.2.7, §7 en §9 VCRO betreft, stellen de eerste, tweede, derde, vierde en vijfde tussenkomende partijen dat de Vlaamse regering, na het vernietigingsarrest van de Raad van State, over een geheel nieuwe termijn beschikt om een nieuw besluit tot definitieve vaststelling te nemen. Aangezien op 6 mei 2011 reeds principieel werd beslist om het nieuwe GRUP vast te stellen is de termijn van artikel 2.2.7, §7 VCRO niet verlopen en is het ontwerp GRUP dan ook niet vervallen overeenkomstig artikel 2.2.7, §9 VCRO.

3.2

De zesde, zevende en achtste tussenkomende partijen hebben ook een gelijkkluidende nota met betrekking tot de vernietigingsprocedure ingediend.

Ook zij betwisten het belang van de verzoekende partij bij dit middel.

Ondergeschikt zijn zij ook van oordeel dat de vervaltermijn, voorzien in artikel 2.2.7, §7 VCRO, een nieuwe termijn is die begint te lopen vanaf de vernietiging. De vaststellingsprocedure kan hernomen worden op het punt waar de vastgestelde onregelmatigheid zich heeft voorgedaan, de procedure wordt dus geacht nog lopende te zijn na vernietiging van het GRUP Geel-West door de Raad van State.

Deze tussenkomende partijen stellen eveneens dat de bestreden beslissing wel degelijk beroep kon doen op artikel 4.4.7, §1 VCRO als rechtsgrond, aangezien aan alle gestelde voorwaarden van dat artikel is voldaan.

Daarnaast stellen de zesde, zevende en achtste tussenkomende partijen dat de inhoud van het voorlopig vastgestelde ontwerp GRUP niet decretaal is vastgelegd en dat dit ontwerp GRUP niet is aangetast door enig gebrek, zodat artikel 159 Gw geen toepassing kan vinden.

4.

Wat de onontvankelijkheid van het middel betreft, antwoordt de verzoekende partij in haar wederantwoordnota dat een stedenbouwkundige vergunning in beginsel één en ondeelbaar is en dat van dit principe slechts bij wijze van uitzondering kan worden afgeweken. Zij stelt dat er een directe samenhang is tussen het deelproject Geel-West en Geel-Kasterlee, en dat uit de bestreden beslissing duidelijk blijkt dat de realisatie van beide projecten nodig is om de verkeersafwikkeling rondom Geel te verbeteren.

Ten gronde stelt de verzoekende partij dat de bestreden beslissing gebaseerd is op twee rechtsgronden, enerzijds op het vernietigde GRUP Geel-West en anderzijds op artikel 4.4.7, §1 VCRO, dat zich baseert op het ontwerp van GRUP. Zij betwist dat de mogelijkheid bestaat om een vergunning te baseren op twee rechtsgronden. Zij volhardt ook in het gegeven dat geen toepassing kan worden gemaakt van artikel 4.4.7, §1 VCRO aangezien het ontwerp GRUP vervallen zou zijn.

De verzoekende partij verduidelijkt dat er reeds door de verzoekende partijen in het samenhangend dossier met rolnummer 1011/0775/SA/2/0732 een beroep tot vernietiging werd ingesteld bij de Raad van State tegen het nieuwe definitieve vaststellingsbesluit van de Vlaamse Regering van het GRUP Geel-West van 24 juni 2011. Zij herneemt integraal de redenering die de desbetreffende verzoekende partijen hebben uiteengezet voor de Raad van State en betoogt dat een hervatting van de vaststellingsprocedure niet mogelijk was, enkel een herneming *'ab initio'*.

De verzoekende partij betoogt verder dat artikel 2.2.2, §1 VCRO de criteria bepaalt waaraan een ruimtelijk uitvoeringsplan dient te voldoen, zoals het bevatten van een weergave van de feitelijke en juridische toestand, en dat deze bepaling evenzeer geldt voor het ontwerp GRUP.

Beoordeling door de Raad

In het onderdeel V.B 'ontvankelijkheid van de vordering' heeft de Raad geoordeeld dat het belang van de verzoekende partij beperkt wordt tot het deelproject Geel-Kasterlee. De Raad kwam tot deze conclusie omdat de verzoekende partij in haar uiteenzetting over haar belang, de door haar te ondergane hinder en nadelen inroept louter in functie van dit deelproject. Een verzoekende partij die op deze wijze de grenzen trekt van het debat, doet dit niet enkel ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep, maar ook ten aanzien van de middelen.

Het eerste middel van de verzoekende partij is evenwel gericht tegen het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "op- en afrittencomplex A13/E313 – N19 te Geel-West", dat enkel als rechtsgrond van toepassing was op het in de bestreden beslissing opgenomen deelproject Geel-West, en vernietigd werd door de Raad van State bij arrest van 4 april 2011 (nr. 212.394).

De Raad kan dan ook enkel vaststellen dat de verzoekende partij geen belang heeft bij het inroepen van het verdwijnen van een rechtsgrond voor het deelproject Geel-West, aangezien dit middel niet het beschermen van haar belang beoogt.

De exceptie van de verwerende partij en de tussenkomenende partijen is gegrond.

Het eerste middel is onontvankelijk wegens gebrek aan belang.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 7.4.4, §1 VCRO en artikel 4.4.7, §2 VCRO, van het gewestplan Herentals-Mol zoals vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 juli 1978, van de artikelen 4.8.3 en 11 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (hierna: het Inrichtingsbesluit), van het gelijkheidsbeginsel en het beginsel "*patere legem quam ipse fecisti*" als beginselen van behoorlijk bestuur, en van machtoverschrijding.

De verzoekende partij wijst erop dat in de bestreden beslissing wordt geoordeeld dat de nieuw aan te leggen N19g in een reservatiezone voor een 'hoofdverkeersweg' ligt, parallel aan de bestaande N19. Zij stelt dat dit reservatiegebied ter hoogte van haar eigendom een overdruk is van agrarisch gebied. Volgens de verzoekende partij doet de overdruk reservatiegebied geen afbreuk aan de basisbestemming, maar is het enkel een aanvulling en heeft deze overdruk louter tot gevolg dat de verwerende partij aan derden kan weigeren om in dat gebied constructies op te richten, zodat deze zone gevrijwaard blijft om de nodige openbare nutswerken uit te voeren. De verzoekende partij stelt dat de aanvraag getoetst moest worden aan de onderliggende bestemmingsvoorschriften van het gewestplan Herentals-Mol, en meer bepaald aan artikel 11 van het Inrichtingsbesluit. Het gedeelte van het project dat betrekking heeft op de lokale wegen moet volgens de verzoekende partijen ook in gemeentelijke plannen van aanleg worden opgenomen en daar aangegeven worden als gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

Vervolgens bespreekt de verzoekende partij in detail de aansluiting tussen Gooreind en het toekomstig kruispunt van de nieuwe omleidingsweg N19g met de R14, waarvan zij vaststelt dat deze afrit volledig buiten de reservatiezone van het gewestplan valt. De verzoekende partij overweegt dat de verwerende partij zich ten onrechte op artikel 4.4.7, §2 VCRO beroept om deze aansluiting te vergunnen, in afwijking van de agrarische gewestplanbestemming.

De verzoekende partij verwijst naar de bestreden beslissing waar gesteld wordt dat de werken kunnen beschouwd als een kleine wijziging zoals bepaald bij besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 4.7.1, §2, tweede lid VCRO en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester.

De verzoekende partij overweegt dat de verwerende partij zich ten onrechte voor de uit te voeren ontsluitingsweg op een "kleine wijziging aan de lijninfrastructuur" kan beroepen. Het gaat immers om de aanleg van een volledig nieuwe verbindingsweg tussen Gooreind en het kruispunt R14/N19g doorgaan agrarisch gebied, waarbij de bestaande aansluiting van Gooreind op de R14 wordt afgesloten. De verzoekende partij verwijst bovendien naar artikel 3, §1 van voormeld besluit van 5 mei 2000 waarin de kleine handelingen van algemeen belang, respectievelijk lijninfrastructuur- en nutswerken met een gemeentelijk karakter of die een kleine wijziging inhouden, staan opgesomd. Volgens de verzoekende partij stelt de verwerende partij ten onrechte dat het gaat om de aanpassing van een bestaande weg.

De verzoekende partij is van oordeel dat de verwerende partij in de bestreden beslissing volledig voorbij gaat aan de voorwaarden van artikel 3, §1 en §2 van voormeld besluit van 5 mei 2000.

De vergunde werken voorzien in de aanleg van een nieuwe verbindingsweg tussen Gooreind en het kruispunt R14/N19g. Artikel 3, §1 handelt enkel over de herinrichting en aanpassing van bestaande lokale wegen, en de vergunde werkzaamheden gaan dus veel verder dan wat toegelaten is op grond van artikel 3, §1 van voormeld besluit van 5 mei 2000.

De aanvraag voldoet volgens de verzoekende partij evenmin aan artikel 3, §2 van het vermelde besluit van 5 mei 2000. Zo gaat het niet om handelingen betreffende een wijziging van bestaande of op een plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) aangeduide lijninfrastructuur, overeenkomstig artikel 3, §2, 1° van vermeld besluit, aangezien volgens de verzoekende partij enkel werken aan bestaande lijninfrastructuur in aanmerking komen en aangezien er geen RUP of BPA opgemaakt is waarop de lijninfrastructuur wordt aangeduid.

Daarnaast moeten, volgens artikel 3, §2, 4°, a) van het vermelde besluit, *“de handelingen een ruimtelijke of verkeerstechnische optimalisering impliceren van de bestaande of bestemde situatie*. Het aanleggen van de aansluitingsweg achter de woning van de verzoekende partij, betreft volgens haar geen optimalisering van de bestaande situatie. Daarenboven benadrukt de verzoekende partij dat, zoals hierboven reeds aangevoerd is, er geen sprake is van een bestemde situatie.

Ten slotte stelt de verzoekende partij dat de bestreden beslissing ook artikel 3, §2, 4°, b), 1) van het vermeld besluit schendt. Daarin wordt bepaald dat de handelingen aan de infrastructuur van het wegverkeer *“de aanleg of de aanpassing van een knooppunt, waarvoor reeds een bepaalde configuratie op de ruimtelijke uitvoeringsplannen of de plannen van aanleg ingetekend is, betreffen en waarbij het project een afwijking op deze configuratie inhoudt zonder kennelijk aanzienlijke bijkomende ruimte-inname”*. Aangezien de aanleg van de aansluitingsweg tussen Gooreind en de R14/N19g gepaard gaat met de onteigening van een deel van het perceel van de verzoekende partij, is er wel degelijk sprake van een aanzienlijke bijkomende ruimte-inname.

De verzoekende partij is van oordeel dat de voorwaarden cumulatief moeten beoordeeld worden, wat er toe leidt dat het project wat betreft de aansluiting tussen Gooreind en het kruispunt R14/N19g niet kan beschouwd worden als een kleine wijziging in de zin van artikel 3 van het besluit van 5 mei 2000 en de verwerende partij artikel 4.4.7, §2 VCRO dus niet kon aanwenden om voor deze aansluitingsweg af te wijken van de bestaande gewestplanvoorschriften.

2.

De verwerende partij betoogt vooreerst dat in zoverre de verzoekende partij een schending inroep van artikel 4.4.7, §1 VCRO deze beweerde schending elke grondslag mist, omdat dit artikel toepassing kan vinden gelet op het ontwerp GRUP Geel-West van 6 augustus 2008. Voor zover artikel 4.4.7, §1 VCRO toch niet kan worden toegepast is de verwerende partij van oordeel dat de aanvraag voldoet aan artikel 4.4.7, §2 VCRO. De verwerende partij stelt dat in het gewestplan Herentals-Mol reeds een reservatiezone was voorzien voor de nieuw aan te leggen N19g, waardoor de aanvraag op dit punt volledig in overeenstemming is met de gewestplanbestemming.

De verwerende partij vervolgt dat de nieuwe weginfrastructuur op bepaalde plaatsen gekruist wordt door bestaande wegen: deze kruisingen worden heringericht door middel van een ongelijkgrondse kruising, een omlegging of aansluiting. Dit laatste is volgens de verwerende partij het geval voor de aansluiting van Gooreind op het toekomstig kruispunt R14/N19g.

Wat de verbindingsweg tussen Gooreind en het nieuwe kruispunt van de R14/N19g betreft stelt de verwerende partij dat er wel degelijk toepassing kan worden gemaakt van artikel 4.4.7, §2 VCRO, omdat aan alle voorwaarden van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, VCRO en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester is voldaan.

Volgens de verwerende partij betreffen de werken wel degelijk een aanpassing van de bestaande lijninfrastructuur, en is het niet relevant of de aan te leggen verbindingsweg in een RUP of BPA gelegen is. Aan de voorwaarde van artikel 3, §2, 1° en 4° van het vermelde besluit is dan ook voldaan.

Daarnaast betoogt de verwerende partij dat het evenmin gaat om werken met een kennelijk ingrijpende ruimtelijke effecten, aangezien de werken niet worden uitgevoerd in ruimtelijk kwetsbaar gebied. Volgens de verwerende partij wordt dan ook terecht toepassing gemaakt van artikel 4.4.7, §2 VCRO.

3.

De eerste, tweede, derde, vierde en vijfde tussenkomende partijen hebben een gelijkkluidende nota ingediend en stellen dat, in tegenstelling tot wat de verzoekende partij voorhoudt, toepassing kan worden gemaakt van artikel 4.4.7, §2 VCRO. Zij overwegen dat toepassing kan worden gemaakt van deze afwijkingsbepaling voor wat de verbindingsweg betreft, waarvoor de bestreden beslissing terecht stelt dat het gaat om een lokale aansluiting en dus niet om een gewestweg of hoofdverkeersvoorziening die op een gewestplan moet aangegeven zijn.

Zij stellen dat uit artikel 4.4.7, §2 VCRO voortvloeit dat van de geldende stedenbouwkundige voorschriften kan worden afgeweken indien het gaat om lijninfrastructuurwerken die een gemeentelijk karakter hebben of die een kleine wijziging inhouden.

In casu is het volgens deze tussenkomende partijen duidelijk dat de verbindingsweg slechts een kleine wijziging is. Deze tussenkomende partijen verwijzen naar artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei 2000. Zij wijzen erop dat in de bestreden beslissing wordt geoordeeld dat de werken de wijziging betreffen van bestaande of op een plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan aangeduide lijninfrastructuurwerken. De verzoekende partij kan volgens hen moeilijk betwisten dat de werken een aanpassing van de bestaande ringweg R14 betreffen. Daarnaast wordt in de bestreden beslissing overwogen dat de werken de verkeersveiligheid verhogen en een optimalisering van de bestaande of bestemde situatie met zich meebrengen. Zij benadrukken eveneens dat de werken de aanleg of aanpassing van een knooppunt inhouden waarvoor reeds een bepaalde configuratie op het gewestplan is ingetekend, en waarbij het project een afwijking van die configuratie inhoudt zonder kennelijk aanzienlijke bijkomende ruimte-inname. De verzoekende partij maakt volgens de tussenkomende partijen geenszins aannemelijk waarom de beoordeling onjuist, onzorgvuldig of kennelijk onredelijk zou zijn.

Deze tussenkomende partijen betogen verder dat het tevens een lijninfrastructuur met gemeentelijk karakter betreft, omdat de verbindingsweg louter gericht is op de bediening of de uitrusting van een deel van het gemeentelijk grondgebied, zonder gemeentegrensoverschrijdende impact. Deze tussenkomende partijen wijzen er eveneens op dat in de bestreden beslissing wordt gemotiveerd dat de verbindingsweg het agrarisch gebied niet aantast en dat het tracé nauw aansluit bij de reservatiestrook. Zij besluiten dan ook dat de verbindingsweg de algemene bestemming en het architectonische en landschappelijke karakter van het gebied niet kennelijk in het gedrang brengt.

4.

De zesde, zevende en achtste tussenkomende partijen voeren vooreerst aan dat de bestreden beslissing geen schending inhoudt van de voorschriften van het gewestplan Herentals-Mol, aangezien de nieuw aan te leggen N19g volledig binnen de reservatiestrook voor de aanleg van een hoofdverkeersweg gelegen is.

Wat de verbindingsweg van Gooreind op het toekomstige kruispunt van de R14/N19g betreft, zijn deze tussenkomende partijen van oordeel dat op een geldige wijze kan worden afgeweken van

de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan. Zij verwijzen naar de motivering in de bestreden beslissing, en benadrukken dat ook artikel 20 van het Inrichtingsbesluit voorziet in de mogelijkheid tot het vergunnen van bouwwerken voor openbare diensten en gemeenschapsvoorzieningen buiten de daartoe bestemde gebieden.

5.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij vooreerst dat zij, in tegenstelling tot wat de verwerende partij voorhoudt, in dit middel geen schending van artikel 4.4.7, §1 VCRO heeft ingeroepen.

Verder benadrukt zij nogmaals dat de verwerende partij, en alle tussenkomende partijen, er verkeerdelijk vanuit gaan dat de aanduiding 'reservatiegebied' in overdruk tot gevolg heeft dat de aanvraag niet meer dient getoetst te worden aan de bestemming van het gewestplan, zijnde woongebied, woongebied met landelijk karakter, natuurgebied, agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De verzoekende partij stelt voorts dat ten onrechte toepassing wordt gemaakt van artikel 4.4.7, §2 VCRO enkel voor de lokale aansluiting tussen Gooreind en het nieuwe kruispunt R14/N19g omdat het gehele deelproject Geel-Kasterlee een afwijking van de gewestplanbestemming behoeft.

In verband met de toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO louter op de nieuwe verbindingsweg volhardt de verzoekende partij in haar eerdere uiteenzetting. Zij benadrukt dat de werken geen betrekking hebben op bestaande lijninfrastructuur aangezien de bestaande aansluiting van Gooreind op de R14 wordt afgesloten en een totaal nieuwe verbindingsweg wordt aangelegd.

Bovendien overstijgen de werken volgens de verzoekende partij het gemeentelijk karakter of kleine wijziging zoals bepaald in artikel 3, §1 van het besluit van 5 mei 2000 en voldoen ze niet aan de voorwaarden van artikel 3, §2 van dit besluit van 5 mei 2000.

Beoordeling door de Raad

1.

Het wordt niet betwist dat de nieuw aan te leggen N19g een hoofdverkeersvoorziening is die op het gewestplan Herentals-Mols aangeduid staat als gelegen in een reservatiezone, als overdruk op agrarisch gebied.

Het wordt evenmin betwist dat de nieuw aan te leggen verbindingsweg tussen Gooreind en het toekomstig kruispunt R14/N19g, ter hoogte van de eigendom van de verzoekende partij, gelegen is in het agrarisch gebied en dat daarop geen reservatiestrook is voorzien.

Volgens de verzoekende partij oordeelt de verwerende partij verkeerdelijk dat, gelet op de onverenigbaarheid van de verbindingsweg tussen Gooreind en het kruispunt R14/N19g met de gewestplanbestemming agrarisch gebied, toepassing kan worden gemaakt van de afwijkingsbepaling uit artikel 4.4.7, §2 VCRO.

De verzoekende partij is tevens de mening toegedaan dat ook wat betreft de nieuwe N19g zelf, de ligging in een reservatiestrook niet voldoende is om de gevraagde vergunning te verlenen aangezien het slechts gaat om een overdruk terwijl de basisbestemming, met name de agrarische bestemming, blijft bestaan. De verwerende partij heeft geen toets aan de agrarische bestemming gedaan, minstens heeft zij geen afwijking op deze agrarische bestemming toegestaan.

2.

2.1

De verwerende partij beoordeelt in de bestreden beslissing dat de nieuwe aansluitingsweg, die Gooreind verbindt met het aan te leggen kruispunt van de R14 (ring rond Geel) en de N19g, niet in overeenstemming is met de gewestplan bestemming agrarisch gebied. De verwerende partij stelt dat de aansluitingsweg toch voor vergunning in aanmerking komt en overweegt als volgt:

“Aansluiting van Gooreind op het toekomstig kruispunt R14/N19g

Dit betreft een lokale aansluiting gesitueerd in agrarisch gebied. Deze weg is niet in overeenstemming met de gewestplanbestemming. Op grond van artikel 4.4.7, §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening mag evenwel in een vergunning voor kleine handelingen van algemeen belang, of voor lijninfrastructuur- en nutswerken die een gemeentelijk karakter hebben of kleine wijziging inhouden, steeds worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, voor zover de betrokken handelingen de algemene bestemming en het architectonische en landschappelijke karakter van het gebied niet kennelijk in het gedrang brengen. De werken betreffen een kleine wijziging, zoals bepaald bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1., 5°, artikel 4.4.7, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Het gaat om de aanpassing van een bestaande weg. De uit te voeren werken vallen niet onder bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage. De handelingen worden niet uitgevoerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied. Door het herinrichten van de weg wordt de verkeersveiligheid verhoogd. Het is slechts een kort tracé dat in agrarisch gebied ligt, nauw aansluitend bij de reservatiestrook. Het agrarisch gebied wordt niet aangetast. Het betreft de aansluiting op een woongebied met landelijk karakter.”

2.2

Artikel 4.4.7, §2 VCRO (zoals het gold ten tijde van de bestreden beslissing) luidt als volgt:

“§ 2. In een vergunning voor kleine handelingen van algemeen belang, of voor lijninfrastructuur- en nutswerken die een gemeentelijk karakter hebben of kleine wijziging inhouden, mag steeds worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften, voor zover de betrokken handelingen de algemene bestemming en het architectonische en landschappelijke karakter van het gebied niet kennelijk in het gedrang brengen.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang als klein worden beschouwd, en welke lijninfrastructuur- en nutswerken een gemeentelijk karakter hebben of een kleine wijziging inhouden.

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.”

Met het besluit van 5 mei 2000 heeft de Vlaamse Regering de handelingen van algemeen belang aangewezen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de VCRO. Artikel 3, §1 en §2 van dit besluit, zoals het ten tijde van de bestreden beslissing gold, bepaalt:

“§ 1. Als kleine handelingen van algemeen belang, respectievelijk lijninfrastructuur- en nutswerken met een gemeentelijk karakter of die een kleine wijziging inhouden, in de zin

van artikel 4.4.7, §2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, worden beschouwd :

- 1° de aanleg van fiets- en wandelpaden en de herinrichtingen en aanpassingen van bestaande lokale wegen, en dit enkel ter bevordering van de verkeersleefbaarheid en/of -veiligheid;

- 2° de openbare lokale elektrische leidingen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals lokale transformatorcabines;

- 3° de openbare lokale leidingen voor het vervoer en de verdeling van aardgas, drinkwater en brandstoffen met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur;

- 4° de openbare lokale leidingen voor het telefoonverkeer en voor andere, al dan niet draadloze, communicatienetwerken, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals pylonen en masten;

- 5° de gebouwen van algemeen belang met een totale grondoppervlakte van maximaal 50 vierkante meter en een maximale hoogte van 20 meter; de overige handelingen van algemeen belang met een totale grondoppervlakte van maximaal 150 vierkante meter, met inbegrip van de omgevingsaanleg;

- 6° geluidsbermen van algemeen belang en rietvelden voor collectieve waterzuivering.

- 7° de openbare lokale installaties voor de productie van alternatieve vormen van energie;

- 8° de openbare leidingen voor het verzamelen en vervoeren van afvalwater met inbegrip van de bijbehorende kleinschalige infrastructuur.

§2. Andere dan in §1 genoemde lijninfrastructuur- en nutswerken hebben een gemeentelijk karakter in de zin van artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wanneer zij louter gericht zijn op de bediening of uitrusting van een deel van het gemeentelijk grondgebied, zonder gemeentegrensoverschrijdende impact.

Andere dan de in §1 genoemde lijninfrastructuur- en nutswerken impliceren een kleine wijziging in de zin van artikel 4.4.7, §2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening wanneer voldaan is aan alle volgende voorwaarden :

- 1° de handelingen betreffen een wijziging van bestaande of op een plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan aangeduide lijninfrastructuur of nutswerken;

- 2° de handelingen zijn niet opgenomen in de bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage;

- 3° de handelingen worden niet uitgevoerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied of ze hebben geen significante impact op een ruimtelijk kwetsbaar gebied, indien ze in zo'n gebied gelegen zijn;

- 4° in zoverre de handelingen infrastructuur voor het wegverkeer betreffen :

- a) impliceren de handelingen een ruimtelijke of verkeerstechnische optimalisering van de bestaande of bestemde situatie, en

- b) betreffen de handelingen :

- 1) de aanleg of aanpassing van een knooppunt waarvoor reeds een bepaalde configuratie op de ruimtelijke uitvoeringsplannen of de plannen van aanleg ingetekend is, waarbij het project een afwijking op deze configuratie inhoudt zonder kennelijk aanzienlijke bijkomende ruimte-inname;

- 2) of de verbreding van het bestaande of geplande dwarsprofiel, in zoverre er geen sprake is van kennelijk ingrijpende ruimtelijke effecten;

- 3) of de verschuiving van het geplande dwarsprofiel, in zoverre er geen sprake is van kennelijk ingrijpende ruimtelijke effecten;

- 4) of de aanleg van een carpoolparking bij bovenlokale infrastructuur, gesitueerd binnen de bestaande of te realiseren ruimtelijke omschrijving van een op- en afrittencomplex.

De vaststelling of een lijninfrastructuur- of nutswerk een gemeentelijk karakter heeft of

een kleine wijziging inhoudt, geschiedt steeds op grond van een concrete beoordeling. Die concrete beoordeling gaat na of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden. Het in concreto-onderzoek geschiedt onder meer aan de hand van volgende aandachtspunten :

- 1° de morfologie van het gebied (gaaf, aangetast, en dergelijke meer);*
- 2° de bestaande bouwdichtheid van het gebied;*
- 3° de inpasbaarheid van de handelingen in de omgevende bebouwingstypologie;*
- 4° de omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.”*

2.3

Uit de tekst van artikel 4.4.7, §2 VCRO zoals deze gold ten tijde van de bestreden beslissing (en alvorens het werd gewijzigd door artikel 27 van het decreet van 11 mei 2012 naar handelingen met een ruimtelijk beperkte impact) blijkt dat de mogelijkheid bestaat om af te wijken van stedenbouwkundige voorschriften (van bijvoorbeeld het gewestplan) voor:

- kleine handelingen van algemeen belang
- lijninfrastructuur- en nutswerken die een gemeentelijk karakter hebben,
- lijninfrastructuur- en nutswerken die een kleine wijziging inhouden.

De verwerende partij oordeelt in de bestreden beslissing: *“de werken betreffen een kleine wijziging, zoals bepaald bij het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester”.*

Hiermee geeft de verwerende partij aan dat zij zich steunt op artikel 3, §2, tweede lid van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000.

Artikel 3, §2, tweede lid van het besluit van 5 mei 2000 bevat vier voorwaarden waaraan op cumulatieve wijze dient te worden voldaan, opdat er sprake zou zijn van een kleine wijziging in de zin van artikel 4.4.7, §2 VCRO. In de bestreden beslissing overweegt de verwerende partij als volgt dat voldaan is aan de voorwaarden:

“Het gaat om de aanpassing van een bestaande weg. De uit te voeren werken vallen niet onder bijlage I bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage. De handelingen worden niet uitgevoerd in een ruimtelijk kwetsbaar gebied. Door het herinrichten van de weg wordt de verkeersveiligheid verhoogd. Het is slechts een kort tracé dat in agrarisch gebied ligt, nauw aansluitend bij de reservatiestrook. Het agrarisch gebied wordt niet aangetast. Het betreft de aansluiting op een woongebied met landelijk karakter.”

De verwerende partij stelt zonder meer dat de verbindingsweg tussen Gooreind en het nieuwe kruispunt R14/N19g een aanpassing van een bestaande weg is, zodat de aanvraag in overeenstemming is met de eerste voorwaarde uit artikel 3, §2, tweede lid van het vermelde besluit van 5 mei 2000.

De Raad stelt echter aan de hand van de stedenbouwkundige plannen vast, meer in het bijzonder plan nummer: 1M3D8E P 021408 00, dat de verbindingsweg tussen Gooreind en het kruispunt R14/N19g niet beschouwd kan worden als een bestaande weg. Uit dit plan blijkt duidelijk dat de bestaande aansluiting van Gooreind op de R14 verdwijnt, en dat Gooreind een doodlopende straat wordt die wordt afgesloten van de R14 door bomen en groenvoorziening. Achter de woning van de verzoekende partij wordt dan een nieuwe aansluitingsweg voorzien die

Gooreind verbindt met de nieuw aan te leggen N19g en de bestaande R14. Deze nieuwe aansluiting kan dan ook niet aanzien worden als een aanpassing aan een bestaande weg. In zoverre de verwerende partij in de bestreden beslissing zonder enige motivering oordeelt dat het gaat om de aanpassing van een bestaande weg, oordeelt de Raad dan ook dat de aanvraag niet in overeenstemming is met de eerste voorwaarde van artikel 3, §2, tweede lid van het besluit van de Vlaamse regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. De verwerende partij heeft op een foutieve wijze toepassing gemaakt van de afwijkmogelijkheid voorzien in artikel 4.4.7, §2 VCRO.

De Raad stelt bovendien vast dat artikel 3, §2 in fine van voormeld besluit van 5 mei 2000 aan het vergunningverlenend bestuursorgaan de plicht oplegt om op concrete wijze na te gaan of de aangevraagde handelingen *“de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden”* en dit aan de hand van een aantal in het besluit opgesomde aandachtspunten zoals de morfologie van het gebied, de bestaande bebouwingsdichtheid, de inpasbaarheid van de handelingen in de omgevende bebouwingstypologie en de omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de gevraagde handelingen.

In de bestreden beslissing wordt deze *“in concreto beoordeling”* niet gemaakt. De loutere vaststelling dat het om een kort tracé gaat dat nauw aansluit bij de reservatiestrook, waarbij het agrarisch gebied op zich niet wordt aangetast vormt voor de Raad geen beoordeling van het ruimtelijk functioneren van het gebied. Met het besluit van 5 mei 2000 en de daarin opgelegde motiveringsplicht was het de bedoeling dat het vergunningverlenend bestuursorgaan een gemotiveerd oordeel diende te vormen over de ruimtelijke inname van de voorgenomen werken. Uit de door de verwerende partij gegeven, en hierboven geciteerde beoordeling, kan niet in redelijkheid afgeleid worden of het al dan niet om een ‘kleine’ handeling van algemeen belang gaat. In het licht van de formele motiveringsplicht kan de motivering in de bestreden beslissing niet als afdoende beschouwd worden.

3.

3.1

De verzoekende partij stelt tevens dat voor de aanleg van de nieuwe hoofdverkeersweg, de N19g, eveneens een afwijking op de gewestplanbestemming had moeten toegepast worden. Het loutere feit dat de nieuwe N19g volgens het gewestplan Herentals-Mols gelegen is in een reservatiestrook is volgens de verzoekende partij niet voldoende, nu deze strook slechts een overdruk is en dus een aanvulling is op de basisbestemming (agrarisch gebied in de omgeving van de eigendom van de verzoekende partij) die blijft bestaan.

Deze overdruk heeft volgens de verzoekende partij niet tot gevolg dat de aangevraagde handelingen kunnen vergund worden zonder getoetst te worden aan de geldende bestemmingsvoorschriften.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat zowel het gewestplan Turnhout als het gewestplan Herentals-Mol een aanwijzing bevatten voor de aanleg en het tracé van een hoofdverkeersweg en dat deze aanwijzing gelegen is in een reservatiestrook. Ook voor het projectgebied Geel-Kasterlee is dit het geval.

De Vlaamse regering koos uitdrukkelijk op 10 juli 2008 voor het volgen van dit gewestplantracé voor de realisatie van de Kempense Noord-Zuidverbinding. De te realiseren N19g loopt over het gehele traject tussen Geel en Kasterlee parallel met de bestaande N19 en kruist ter hoogte van het gehucht Ten Aard het Albertkanaal. In Geel sluit de weg aan op de R14. De nieuwe aan te leggen N19g volgt daarmee de reservatiestrook die daartoe op het gewestplan Herentals-Mol is voorzien.

3.2

Eenzijds terecht stelt de verzoekende partij dat de grondbestemming van de percelen niet wordt gewijzigd door het loutere feit dat op het gewestplan in overdruk een reservatiestrook wordt aangeduid voor een aan te leggen hoofdverkeersweg.

Deze vaststelling is evenwel niet relevant bij de vraag op welke wijze de aanvraag betreffende de hoofdverkeersvoorziening, ter zake de N19g, dient getoetst te worden.

Vooreerst moet immers vastgesteld worden dat de aanwijzing op het gewestplan inzake de aanleg en het tracé van de hoofdverkeersvoorziening, overeenkomstig artikel 1, §1, tweede lid van het Inrichtingsbesluit bindende en verordenende kracht heeft. Uit voormeld artikel moet afgeleid worden dat lijninfrastructuur die overeenkomstig artikel 4.8.3.2 van het Inrichtingsbesluit een aan te leggen hoofdverkeersweg is, niet 'in' een bestemmingsgebied moet worden ondergebracht, maar wel als dusdanig moet aangewezen worden in het gewestplan. Zoals hierboven reeds uiteengezet, is dit in de gewestplannen Turnhout en Herentals-Mol gebeurd.

Bij de beoordeling van een vergunningsaanvraag tot de aanleg van een hoofdverkeersvoorziening, ter zake de N19g, wordt dan ook als het ware abstractie gemaakt van de bestemmingszone die onder de aanwijzing ligt aangezien de strook die op het gewestplan aangewezen wordt voor de aanleg niet behoort 'tot' de bestemmingszones van het gewestplan, maar deze zones doorkruist.

Daarenboven moet worden vastgesteld dat in voormelde gewestplannen de aanwijzing van de aanleg hoofdverkeersvoorziening in een reservatiestrook werd voorzien.

Artikel 3.7.0 van het Inrichtingsbesluit voorziet dat het gewestplan 'in overdruk' over, onder meer het agrarisch gebied, nadere aanwijzingen kan bevatten voor bijvoorbeeld reservatie- en erfdienstbaarheidsgebieden. Ook deze aanwijzingen hebben bindende en verordenende kracht.

Artikel 18.7.3 van het Inrichtingsbesluit bepaalt het volgende over deze gebieden:

“
...
De reservatie- en erfdienstbaarheidsgebieden zijn die waar perken kunnen worden opgesteld aan de handelingen en werken ten einde de nodige ruimten te reserveren voor de uitvoering van werken van openbaar nut, of om deze werken te beschermen of in stand te houden.
...”

Gelet op het feit dat op het gewestplan het tracé van een nieuwe hoofdverkeersweg staat aangewezen en dat dit tracé werd opgenomen in een reservatiestrook, moet aangenomen worden dat deze reservatiestrook bestemd is voor de verwezenlijking van de uitvoering van deze hoofdverkeersweg, en dat in afwachting daarvan in deze reservatiestrook bepaalde beperkingen gelden om de latere uitvoering van die werken mogelijk te maken.

Uit artikel 18.7.3 van het Inrichtingsbesluit moet dan afgeleid worden dat het een bestemmingsvoorschrift bevat voor zover de uit te voeren werken van openbaar nut zijn.

Op p. 1 van de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk gesteld dat de aanvraag betrekking heeft op een werk van algemeen belang. Er wordt verwezen naar artikel 2, 1° van het besluit van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. Openbare infrastructuur en openbare wegen worden ontegensprekelijk beschouwd als handelingen van algemeen belang en van openbaar nut.

Ten overvloede verwijst de Raad tevens naar de definitie van ‘zonevreemde constructie’ in artikel 4.1.1, 17° VCRO, dat voor de toepassing van Titel 4. “Vergunningenbeleid” moet begrepen worden als:

“hetzij een constructie die niet beantwoordt aan de voor het perceel geldende bestemmingsvoorschriften en die niet gelegen is binnen een niet-vervallen verkaveling, hetzij een constructie die gelegen is in een reservatiestrook en die niet behoort tot de nutswerken waarvoor de reservatiestrook is afgebakend;”

Uit deze definitie volgt ontegensprekelijk dat in een reservatiegebied wegeniswerken voor openbaar nut als zone-eigen worden beschouwd. Dit bevestigt dat artikel 18.7.3 van het Inrichtingsbesluit bestemmingsvoorschriften bevat.

Ook in artikel 4.3.8, §2 VCRO kan de bevestiging gevonden worden dat in een reservatiestrook een stedenbouwkundige aanvraag die betrekking heeft op de uitvoering van handelingen die betrekking hebben op openbare infrastructuur of openbare wegen of nutsvoorzieningen kan vergund worden zonder dat er nog moet getoetst worden aan de onderliggende gewestplanbestemming.

Uit het aanvraagdossier en het administratief blijkt dat de aan te leggen N19g in het deelproject Geel-Kasterlee onbetwistbaar valt binnen het tracé zoals aangeduid op het gewestplan en binnen de reservatiezone aangeduid op het gewestplan. Dergelijke aanvraag moet niet meer afgetoetst worden aan de bestemmingszones waar dit tracé doorheen loopt. Het stedenbouwkundig voorschrift dat gronden voorbehoudt voor de aanleg van een hoofdverkeersweg, ter zake zowel de aanwijzing van de aan te leggen hoofdverkeersweg als de aanwijzing in overdruk als reservatiestrook, moeten beschouwd worden als volwaardig bestemmingsvoorschrift.

3.3

Het uitgangspunt van de verzoekende partij, met name dat ingeval van een overdruk als reservatiestrook, de onderliggende gewestplanbestemming ongemoeid wordt gelaten, is weliswaar correct, maar onvoldoende om te eisen dat de aangevraagde aanleg van de N19g ook nog zou getoetst worden aan deze onderliggende gewestplanbestemming. Dit onderdeel van het middel moet dan ook verworpen worden.

4.

Het tweede middel is in de aangegeven mate gegrond.

Gelet op het belang van de verzoekende partij, dat beperkt is tot het deelproject Geel-Kasterlee, beperkt de vernietiging van de bestreden beslissing zich tot dit deelgebied.

C. Overige middelen

De overige middelen, die allen betrekking hebben op de lokale aansluiting van Gooreind met het nieuwe kruispunt N19g en de R14, en de impact daarvan op het leefmilieu van de verzoekende partij, worden niet verder onderzocht, aangezien deze momenteel niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De verzoeken tot tussenkomst van de nv [REDACTED], het college van burgemeester en schepenen van de stad GEEL, de stad GEEL, het college van burgemeester en schepenen van de gemeente KASTERLEE en de gemeente KASTERLEE, het college van burgemeester en schepenen van de gemeente WESTERLO en de gemeente WESTERLO en het college van burgemeester en schepenen van de gemeente OLEN, zijn ontvankelijk
2. Het beroep is ontvankelijk voor zover het dat onderdeel van de bestreden beslissing betreft dat betrekking heeft op het deelproject 'Geel-Kasterlee'.
3. De Raad vernietigt het gedeelte van de beslissing van de verwerende partij van 25 februari 2011, waarbij aan het Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor de aanleg van de Kempense Noord-Zuidverbinding voor zover het deelproject 'Geel-Kasterlee' betreft.
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van het Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen en dit binnen een vervalttermijn van 4 maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 30 augustus 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tweede kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS, voorzitter van de tweede kamer,

met bijstand van

Ingrid VAN AKEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Ingrid VAN AKEN

Hilde LIEVENS